

Міністерство освіти і науки України

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти

Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»

Поліський національний університет

Національна академія прикладних наук ім. Ігнація Мосціцького в Цеханові (Польща)

Даугавпільський університет (Латвія)

Мазовецька академія в Плоцьку (Польща)

Комратський державний університет (Молдова)

Академія прикладних наук ім. Дж. Коменського в Лешно (Польща)

Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Польща)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: СВІТОВІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Умань, 21 травня 2024 р.)

Умань
2024

УДК 33(477+100)](06)

A43

Головний редактор:

Слатвінський М. А., кандидат економічних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Бержанір І. А., доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Гвоздеї Н. І., доцент, завідувач кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рекомендовано до друку вченою радою

Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

(протокол № 11 від 23 травня 2024 р.)

Актуальні питання розвитку економіки: світові та національні
A43 аспекти : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Умань, 21 трав. 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Навч.-наук. ін.-т екон. та бізнес-освіти та [ін.] ; [голов. ред. М. А. Слатвінський ; редкол. І. А. Бержанір, Н. І. Гвоздеї]. – Умань : Візаві, 2024. – 275 с.

Збірник містить наукові тези II Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку економіки: світові та національні аспекти», яка відбулася 21 травня 2024 р. на базі Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Матеріали відображають результати досліджень учених, викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти з актуальних проблем розвитку економіки.

УДК 33(477+100)](06)

Матеріали публікуються у авторській редакції.

За підбір і точність наведених фактів, цитат, даних, власних імен та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей.

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

<i>Бержанір А. Л.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ КОМПАНІЙ	11
<i>Гапак Н. М., Гедзур Я. В., Хавовчак Г. М.</i> МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ	14
<i>Гарник О. А., Пожарницький В. Є.</i> ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	17
<i>Дугієнко Н. О., Русіновська К. В.</i> МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	20
<i>Мельник В. В.</i> МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	23
<i>Підлісний Є. В.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У ПРОЦЕСІ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	25
<i>Чирва Г. М., Вітенко А. І.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	27
<i>Шкварук Д. Г.</i> СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ СПРИЯННЯ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНУ	29
<i>Ярошевич Н. Б., Малюська М. О.</i> МОНІТОРИНГ СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ	32
<i>Kaczmarczyk P.</i> THE RESEARCH OF IMPORTS AND EXPORTS OF ICT PRODUCTS IN POLAND IN THE YEARS 2018-2022	34
<i>Tkachuk S. P., Kucherenko A. V.</i> WAYS TO ATTRACT INVESTMENT RESOURCES FOR UKRAINE	38

участь у міжнародних організаціях та ініціативах з метою спільного вирішення проблем.

Одже, розуміння та аналіз сучасних інноваційних тенденцій та інтеграційних процесів є важливим завданням для визначення стратегій розвитку національних економік та забезпечення стійкого розвитку у сучасному світі.

Список використаних джерел:

1. Гавриш О. М., Пильнова В. П., Пісковець О. В.. Інноваційне підприємництво: сутність, значення та проблеми в сучасних умовах функціонування. *Економіка та держава*. 2020. № 12. С. 109–113.

2. Біловодська О.А. Роль інновацій у забезпеченні розвитку економіки України. *Економічні проблеми сталого розвитку* : тези доп. наук.-техн. конф., м. Суми, 17-25 квітня 2021 р. Суми : СумДУ, 2021. Т. 2. С. 83–84.

УДОСКОНАЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Чирва Г. М., канд. екон. наук, доцент

Вітенко А. І., здобувач вищої освіти

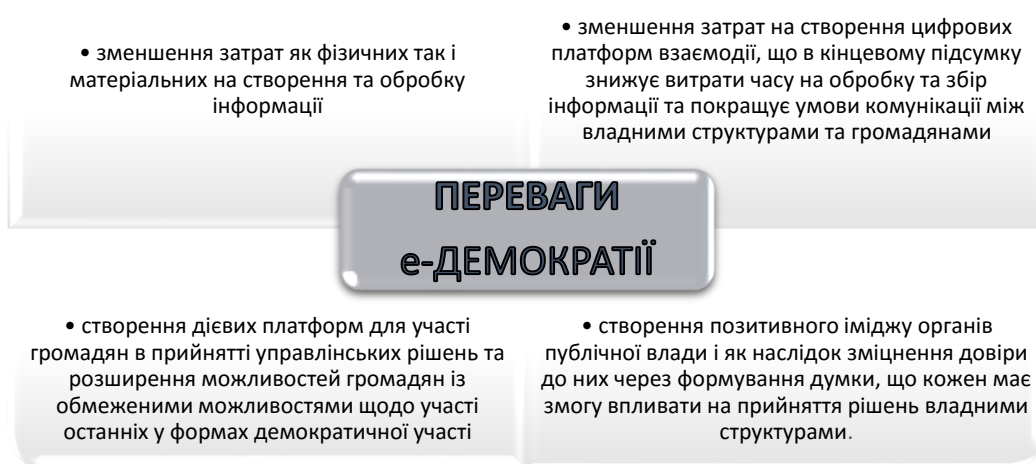
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Розвиток та становлення комунікативної взаємодії органів публічної влади з громадськістю в Україні реалізується за допомогою цифрової демократії як дієвого інструменту залучення громадян до процесів управління державою та громадою.

Переваги цифрової демократії як форми реалізації демократичних процедур (рис.1). Загалом, секрет ефективності е-демократії в тому, що: доступ до інформації стає першочерговим, на одній платформі є можливість взаємодії великої кількості користувачів інформації та оперативно обмінюватись інформацією [2].

Поняття «цифрова демократія» (е-демократія) за класичним визначенням включає три сектори: е-парламент, е-законодавство, е-правосуддя, а також інструменти, зокрема: е-посередництво, е-ініціативу, е-вибори, е-референдум, е-голосування, е-консультації, е-звернення, е-агітацію, е-підрахунок голосів та е-опитування. Цифрова демократія широко використовує такі інструменти взаємодії як переваги онлайн дискусії, онлайн тренінги, форуми, конференції, наради тощо [3].

В Україні більшість електронних інструментів розроблено на загальнонаціональному рівні. Новостворені територіальні громади та державні установи на своїх офіційних веб-сторінках створили закладки (сторінки) із інструментами цифрової демократії.

Рис. 1 Основні переваги е-демократії щодо комунікативної взаємодії органів публічної влади з громадськістю [1]

Існує значне розмаїття інструментів е-демократії, тому є сенс представити їх у вигляді тематичної класифікації. Із практичної точки зору, для кожного конкретного завдання серед доступних інструментів є сенс обирати інструменти виходячи з цілей їх застосування на різних етапах творення державної політики [4].

Найпоширеніші та найефективнішими інструменти вітчизняної цифрової демократії (е-демократії) є: е-петиції; е-звернення; е-консультації; громадський бюджет (бюджет участі). Так, наприклад, щороку проводять рейтингування органів місцевого самоврядування за таки показником як «Відкритість» [5].

Але цікавим є той факт, що всі зазначені інструменти цифрової демократії не набули широкого поширення в громаді, що і стало причиною низького показника електронної участі мешканців м. Вінниця у легітимізації процесів прийняття рішень, прозорості та їх ефективності та низькому рівні системності спроб ефективного впровадження інструментів цифрової участі. Тому ідея «smart city with smart citizens» стала основою при формуванні «Концепції цифрової партисипації Вінницької міської об'єднаної територіальної громади на 2019–2025 роки», де громадяни мають можливість самостійно створювати дизайн свого майбутнього в місті використовуючи цифрові інструменти демократизації [6].

Використання цифрових інструментів забезпечує органам публічної влади у дистанційному режимі ефективно комунікувати із громадянами та значно розширити коло осіб, які матимуть можливість отримати послуги в онлайн

режимі. В свою чергу це сприятиме формуванню позитивного іміджу органу публічної влади, підвищить показник прозорості та відкритості публічного управління та забезпечить якісну комунікацію із громадянами.

Застосування цифрових інструментів для покращення іміджу органів публічної влади є особливо актуальним під час воєнного стану. Для державних установ використання цифрових інструментів – це швидше вимога часу, а не власне бажання.

Отже, розвиток інструментів комунікативної взаємодії органів публічної влади з громадськістю за допомогою цифрової демократії – це основа успішної демократії. Україна активно розвиває інструменти е-демократії про це свідчить рейтинг е-участі ООН, у якому торік Україна підвищилася в рейтингу на 29 позицій.

Список використаних джерел:

1. Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.08.02 р. № 1302. (База даних «Законодавство України» / ВР України). URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1302-2002-п.1>.

2. Проект електронної демократії. Government Online International Network. URL: <http://www.governments-online.org/projects/e-democracy/>.

3. Громадське обговорення. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/gromadske-obgovorennya>.

4. Постанова Кабінету Міністрів України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/555-2011-%D0%BF>.

5. Томкова Й., Хуткий Д. Аналітичні записки з ефективного е-урядування. *Спектр інструментів та варіанти вибору*. Вип. №2: Втілення е-демократії: Київ, 2017. 10 с. URL: <http://egap.in.ua/natsionalna-polityka>.

6. Вінницька міська об'єднана територіальна громада. URL:: <https://www.vmr.gov.ua/Docs/CityCouncilDecisions/Forms/AllItems.aspx?RootFolder=%2FDocs%2FCityCouncilDecisions%2F2021&FolderCTID=0x01200040D71A90&View=%7B9D99651E-83EB-4490-8511-30D1197E09E1%7D>.

СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ СПРИЯННЯ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНУ

Шкварук Д. Г., викладач

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ЗУНУ

Сталі зміни в кліматі, енергетична нестабільність та вичерпання природних ресурсів ставлять перед сучасним суспільством серйозні виклики.